

ଏହା କ'ଣ

ପଟାସ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଗଛର ଆଲୋକ ସଂଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ; ଫଳରେ ଫସଲର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ଘଟିଥାଏ

ଫସଲର ନିମ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ପଟାସ ଅଭାବ ବିଶେଷ ଭାବେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ ।

- ମାତୃସୂକ ପରିମାଣରେ ଯବକ୍ଷାର ବା ଯବକ୍ଷାର ଓ ଫସ୍ଫରସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରା ନ ଗଲେ
- ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ବୃଣାଧାନରେ ଅଧିକ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ଥାଇ ଅଳ୍ପ ଗଭୀରରେ ତେର ରହିଥିଲେ
- ପଟାସ ଅଭାବ ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଥିବା ଓ ପଟାସ ସାର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ବିହନ କିସମ ବ୍ୟବହାର

ପଟାସ ଅଭାବ ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଥିବା ମାଟି ହେଲା : (୧) ମାଟିରେ ପ୍ରଥମରୁ କମ୍ ପଟାସ ରହିଥିଲେ ଏବଂ (୨) ମାଟିରେ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ନଥିଲେ

କିପରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ

ଗଛରେ ରଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରନ୍ତୁ

- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଛ ଗାଢ଼ ସବୁଜ ରଙ୍ଗ ହେବା ସହିତ ପତ୍ର ଧାର ହଳଦିଆ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ହେବା । ଅଥବା ପୁରୁଣା ପତ୍ରର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଗାଢ଼ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଶୁଖିଲା ଦାଗ ଦେଖାଯିବ ।
- ପଟାସିଅମ୍ ଅଭାବ ଉଛଟ ହେଲେ ପତ୍ରର ଅଗ୍ରଭାଗ ହଳଦିଆ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ହେବା
- ପୁରୁଣା ପତ୍ର ହଳଦିଆରୁ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ହେବା
- ପତ୍ରର ଉପରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ହଳଦିଆ ଶିରାମାନ ଦେଖାଯିବା ଓ ତଳ ପତ୍ର ମୋଡ଼ି ହେବା

ପଟାସ ଅଭାବ ଠିକ୍ କରା ନ ଗଲେ କଅଁଳ ପତ୍ରରେ ଅଭାବଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ପଟାସ ଅଭାବଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରଥମେ ପୁରୁଣା ପତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଏ, ପରେ ପତ୍ର ଧାରରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଏହା ପତ୍ରର ମୂଳ ଅଂଶକୁ ବ୍ୟାପିଥାଏ । ଆକ୍ରାନ୍ତ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଛୋଟ ହୁଏ ଓ ଉପରପତ୍ର ନଇଁ ଯାଇ ଅପରିଷ୍କାର ଗାଢ଼ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ । ପତ୍ରର ଅଗ୍ରଭାଗ ଓ ଧାରରେ ମଧ୍ୟ ଶୁଖିଯିବା ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇପାରେ ।

ସାଧାରଣତଃ କିଆରୀରେ ୦।୧ ୦।୧ ଏହି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହା ସମଗ୍ର କିଆରୀ ବଦଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୁଦାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ ।

ପଟାସ ଅଭାବଜନିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣମାନ ହେଲା :

- ପୁରୁଣା ପତ୍ରର ଅଗ୍ରଭାଗରେ କଳଙ୍କି ପରି ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ । ପଟାସ ଅଭାବ ଉଛଟ ହେଲେ ଏହା ସମଗ୍ର ପତ୍ରକୁ ବ୍ୟାପିଯାଇ ଏହାକୁ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର କରେ ଓ ପତ୍ର ଶୁଖିଯାଏ
- କେଣ୍ଡାରେ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଶୁଖିଲା ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ
- ଛୋଟ ପତ୍ର ଥିବା ରୁଗୁଡ଼ିଆ ଗଛ ସହିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ସରୁ କାଣ୍ଡ
- ପଟାସ ଅଭାବର ମାତ୍ରା ଅଧିକ ହେଲେ ପିଲ ସଂଖ୍ୟା କମି ଯାଇଥାଏ
- ଅଧିକ ଗଛ ଜଳିପଡ଼େ
- ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା ଓ କମ୍ ଆର୍ଦ୍ରତା ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଶୀଘ୍ର ପତ୍ର ଶୁଖିଯାଏ, ପତ୍ର ଝାଡ଼ିଲି ପଡ଼େ ଓ ପତ୍ର ମୋଡ଼ି ହୋଇଯାଏ କେଣ୍ଡାରେ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଅଗାଡ଼ି ହୋଇଥାଏ
- ଅସୁସ୍ଥ ତେର (ଅନେକ କଳାତେର, ତେର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ହ୍ରାସ ଓ ତେର ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ) ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟସାର ଗ୍ରହଣ ପରିମାଣ କମିଯାଏ
- ତେରର ଜାରଣ କ୍ଷମତା ହ୍ରାସ ଯୋଗୁଁ ବାୟୁ ଅଭାବ ଥିବା ମାଟିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରତି ତେରର ପ୍ରତିରୋଧ କ୍ଷମତା ହ୍ରାସ ପାଏ
- ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଖାଦ୍ୟସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ନଥିଲେ ରୋଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

- ସ୍ଥାନ ଅନୁସାରେ ପଟାସ ଆବଶ୍ୟକତା ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ମାଟିରେ ଥିବା ପଟାସ ପରିମାଣ ଆକଳନ କରନ୍ତୁ
- ମାଟି ପରିଚାଳନା ଦ୍ଵାରା ତେରର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରି ପଟାସ ଗ୍ରହଣ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି (ଉଦାହରଣ: ଗଭୀର ହଳ ଦ୍ଵାରା ଜଳର ଅନ୍ତଃସ୍ରବଣ ହାର ଦିନକୁ ଅଳ୍ପତଃ ୩-୫ ମି.ମି.କୁ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ମାଟି ଅତ୍ୟଧିକ ଜଳମଗ୍ନ ଅବସ୍ଥା ନ ହେବା)
- ରୋଗପୋକ ନିରୋଧ କ୍ଷମତା ଥିବା ଆଧୁନିକ କିସମର ଉନ୍ନତ ଧାନ ବିହନ ବ୍ୟବହାର ସହିତ ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୁସ୍ଥ ଗଛ ରଖାଯିବା ଏବଂ ଭଲ ଭାବେ ଭାବେ ଫସଲ ପରିଚାଳନା (ଜଳ ଓ ରୋଗପୋକ ପରିଚାଳନା)

ପଟାସ ଅଭାବ ଜନିତ ଲକ୍ଷଣ

ପଟାସ ଅଭାବ ଜନିତ ଲକ୍ଷଣ

ସାଧାରଣତଃ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଛତର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

- ଧାନ ନଡ଼ାକୁ ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯଦି ଧାନ ଫସଲର ଅବଶିଷ୍ଟା ଫରିଚାଳନା ପାଇଁ ନଡ଼ା ପୋଡ଼ାଯିବା ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ପୋଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ନଡ଼ାକୁ କିଆରୀରେ ସମାନ ଭାବେ ବିଛାଇ ଦିଅନ୍ତୁ (କମ୍ପାଉନ୍ଡ୍ ହାର୍ଭେଷ୍ଟରରେ ପକାଯିବା ପରି) । ପୋଡ଼ି ଯାଇଥିବା ନଡ଼ା ଗଦାରୁ ପାଉଁଶ ନେଇ କିଆରୀ ସାରା ସମାନ ଭାବେ ବଂଚି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣରେ ଯବକ୍ଷାର ଓ ଫସ୍ଫରସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅଣୁସାର ଅଭାବ ଦୂର କରନ୍ତୁ । ଫସଲ ଦ୍ଵାରା ମାଟିରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଟାସ ସାର ପୁନଃଉତ୍ତରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଟାସ ସାର, ଗୋବର ଖତ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ (ଧାନ କୁଣ୍ଡା, ପାଉଁଶ, ମଶିଷ ମଳ, କମ୍ପୋଷ୍ଟ) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

- ପତ୍ର ଧାର ହଳଦିଆ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ହୋଇଛି

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ:

ଧାନ ଫସଲ ପଛତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଧାନ ଫସଲ